

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Opakované indikátory mapující klima z pohledu kázně.
- Opakované indikátory sledující vztahy mezi učiteli a žáky.
- Opakované, avšak vylepšené indikátory podávající informaci o rozvržení pracovního času učitele.
- Nové indikátory zaměřené na vztahy mezi rodiči a učiteli a mezi rodiči a školou.
- Přesvědčení učitelů o správném způsobu výuky
 - Opakované indikátory mapující povahu přesvědčení učitelů ohledně výuky.
- Učiteli uplatňované postupy při výuce
 - Opakované či vylepšené indikátory zaměřené na vyučovací postupy.
 - Opakované indikátory mapující povahu spolupráce v rámci pedagogického personálu.
 - Nové indikátory znázorňující využívání různých postupů při hodnocení žáků.

Porozumění charakteru a podmínkám vyučování a učení

S pomocí indikátorů můžeme svou pozornost zaměřit na skutečné jevy a fakta, která nás zajímají, nebo na jejich vývojové tendence. Důležitým cílem kvalitních indikátorů je poskytovat pověřeným osobám informace, které jim mohou pomoci zorientovat se při stanovování priorit a rozhodování ve vzdělávací politice. Kromě *popisů* stavu vzdělávacích systémů a podmínek v prostředí vyučování a učení se tvůrci politik také zajímají o podmínky, které mohou vysvětlit proměnlivost prostředí vyučování a učení v rámci vzdělávacích systémů i mezi nimi. Výzkumné nástroje šetření TALIS by proto měly pokrýt nejdůležitější aspekty, které do tohoto prostředí vstupují, a samotné procesy vyučování a učení na úrovni učitelů i škol. Užitečným prostředkem pro porozumění a vysvětlení rozdílů v rámci škol i mezi nimi a v rámci jedné země i mezinárodně se jeví využívání statistických modelů, které zohledňují víceúrovňovou strukturu dat šetření TALIS.

Šetření TALIS má za sebou poměrně krátkou historii a první data byla zveřejněna teprve v roce 2009, proto jsou možnosti sekundární analýzy dat šetření TALIS omezené. Můžeme-li však odvozovat ze zkušeností s šetřením PISA, pak lze očekávat, že bude další výzkum založený na datech z šetření TALIS schopen dále osvětlit dopady šetření na vzdělávací politiku a na praxi.

Ačkoliv může analýza dat šetření TALIS významně přispět k zásobě poznatků pro vzdělávací politiku a praxi, je třeba vzít v úvahu několik omezení. Jednak je šetření TALIS průřezovým šetřením, které zkoumá souvislosti a podmínky v prostředí vyučování a učení. Šetření TALIS nesleduje změny podmínek v čase, a proto z výsledků tohoto šetření nelze vyvozovat závěry o nárůstu vyučovacích dovedností, znalostí apod. v rámci dané kohorty. Pro tento druh odvozování by bylo potřeba přidat do šetření longitudinální či panelovou složku, kde by ta samá skupina učitelů byla dotazována v čase, a sledovaly by se změny v proměnných, které jsou předmětem zájmu. Dále je třeba vzít v potaz, že šetření TALIS, tak jak je nyní sestaveno, není přímo napojeno na výsledky, kterých žáci dosahují, proto není možné posoudit kvalitu učitelů a souvislost se studijními výsledky žáků. Navíc se jedná o